

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému **M. O.** pre zločin poškodzovania spotrebiteľa podľa § 269 ods. 1 písm. a/ ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 26. júla 2012 v Bratislave dovolanie obvineného M. O. proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 15. marca 2012 sp. zn. 3 To 24/2012 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného M. O. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi z 25. januára 2012 sp. zn. 1 T 210/2011 bol obvinený M. O. uznaný za vinného z prečinu poškodzovania spotrebiteľa podľa § 269 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. číslo 300/2005 Z. z. v znení zák. číslo 224/2010 Z. z., prečinu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1 Tr. zák. číslo 300/2005 Z. z. v znení zák. číslo 224/2010 Z. z. a z prečinu porušovania práv k ochrannej známke, označeniu pôvodu výrobku a obchodnému menu podľa § 281 ods.1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. číslo 300/2005 Z. z. v znení zák. číslo 224/2010 Z. z. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase od začiatku mesiaca august 2010 do 16. marca 2011 na rôznych miestach v okrese P. vyrábala alkoholické nápoje rôzneho druhu tak, že do vopred zadováženého liehu pridával vodu a aplikoval v určených dávkach esencie a farbivá rôzneho druhu, výsledný produkt následne plnil do originálnych spotrebiteľských balení rôznych výrobcov alkoholických nápojov, na ktoré lepil etikety zhodné a zameniteľné

so zapísanými ochrannými známkami a obchodnými menami týchto výrobcov a takto vyrobený a označený alkohol v období od 01. augusta 2010 do 16. marca 2011 uvádzal v okrese P. do obehu bez kontrolných známk, čo je v rozpore s § 10 zákona číslo 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a bez súhlasu a vedomia oficiálnych výrobcov, pričom spotrebiteľom ho ponúkal bez informovania o jeho kvalite či pôvode, čím tak poškodil spotrebiteľov a spôsobil poškodenie Z. Š., nar. X., bytom J., S. číslo X. škodu vo výške 84,80 Eur a poškodenému P. B., nar. X., bytom P., Š. K. číslo X. škodu najmenej vo výške 806,40 Eur, pričom až do predaja spotrebiteľské balenia alkoholu bez kontrolných známk na daňové účely v rozpore so zákonom číslo 105/2004 Z. z. prechovával na rôznych miestach v okrese Prievidza, naposledy v P. na ulici K. v garáži číslo 10, kde bolo dňa 16. marca 2011 zaistených celkovo 70 fliaš alkoholov s etiketami výrobcov: O. s.r.o. T., IČO: X., T., ulica B. číslo X..

Za to mu okresný súd uložil podľa § 279 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. h/, m/ Tr. zák. úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 20 (dvadsať) mesiacov a podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. ho na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bola poškodená strana spoločnosť S., a.s., ulica X. číslo X., L. s nárokom na náhradu škody odkázaná na konanie v občiansko-právnych veciach.

Na podklade odvolania prokurátora Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 15. marca 2012 sp. zn. 3 To 24/2012 podľa § 321 ods. 1 písm. b/, d/ Tr. por. zrušil uvedený rozsudok Okresného súdu v Prievidzi a na základe doplneného dokazovania rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám tak, že ustálil časové trvanie skutku už od mesiaca februára 2010 do 16. marca 2011 a posúdil skutok prísnejšie než okresný súd v podstate tak ako v obžalobe navrhol prokurátor, s upresnením kvalifikácie prečinu podľa § 281 ods. 1 písm. a/ a nie písm. b/ a rovnako ako v obžalobe použil aj ods. 3 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák.

Krajský súd rozhodol na tom skutkovom základe, že obvinený M. O.

v presne nezistenom čase, najmenej od mesiaca február 2010 do 16. marca 2011, na rôznych miestach v okrese P. vyrábala alkoholické nápoje rôzneho druhu tak,

že do vopred zadováženého liehu pridával vodu a aplikoval v určených dávkach esencie a farbivá rôzneho druhu, výsledný produkt následne plnil do originálnych spotrebiteľských balení rôznych výrobcov alkoholických nápojov, na ktoré lepil etikety zhodné a zameniteľné so zapísanými ochrannými známkami a obchodnými menami týchto výrobcov a takto vyrobený označený alkohol v období od 1. februára 2010 do 16. marca 2011 uvádzal v okrese P. do obehu bez kontrolných známk, čo je v rozpore s § 10 zákona č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a bez súhlasu a vedomia oficiálnych výrobcov, pričom spotrebiteľom ho ponúkal bez informovania o jeho kvalite a pôvode, čím tak poškodil spotrebiteľov a spôsobil poškodenú Z. Š., nar. X., bytom J., S. č. X. škodu za predaj 20 fliaš alkoholu vo výške 84.80 Eur a poškodenému P. B., nar. X., bytom P., Š. K. číslo X. za predaj najmenej 442 fliaš alkoholu škodu najmenej vo výške 1.856 Eur, pričom až do predaja spotrebiteľské balenia alkoholu bez kontrolných známk na daňové účely v rozpore so zákonom číslo 105/2004 Z. z. prechovával na rôznych miestach v okrese P., naposledy v P. na ulici K. cesta v garáži číslo 10, kde bolo dňa 16. marca 2011 zaistených celkovo 70 fliaš alkoholov s etiketami výrobcov: O. s.r.o. T., IČO: X., T., ulica B. číslo X., G. s.r.o. S. L., ulica P. číslo X., S. P.-B. s.r.o., Česká republika, P.-B., ulica P. číslo X., S. a.s. L., IČO: X., L., ulica X. číslo X., P. a.s. P., IČO: X., P., ulica P. číslo X.

Tento skutok krajský súd kvalifikoval ako zločin poškodzovania spotrebiteľa podľa § 269 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák., z prečinu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. a z prečinu porušovania práv k ochrannej známke, označeniu pôvodu výrobku a obchodnému menu podľa § 281 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák.

Za to krajský súd uložil obvinenému M. O. podľa § 269 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 4, § 37 písm. h/, m/ Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. bola poškodená spoločnosť S. a.s., ul. X. č. X. v L. M. s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal obvinený M. O. prostredníctvom obhajcu dovolanie opierajúc ho o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, ako aj na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dôvodoch dovolania uviedol, že jednoznačne odmieta, že by sa bol dopustil trestného činu poškodzovania spotrebiteľa, či už vo forme prečinu alebo zločinu. Trval na tom, že osobám vystupujúcim v tomto konaní ako poškodení a to Z. Š. a P. B. predával predmetný alkohol s tým, že im výslovne uviedol, že sa nejedná o originálny alkohol, čomu zodpovedala aj jeho cena a menované osoby sa necítili byť ani jeho konaním poškodené a uviedli, že im žiadna škoda nevznikla. Pritom trestný čin poškodzovania spotrebiteľa v § 269 ods. 1 Tr. zák. predpokladá spôsobenie aspoň malej škody, pričom obžaloba uvádza u poškodenej Š. škodu len vo výške 84,80 Eur.

Poukázal ďalej na to, že z výpovede svedka – poškodeného B. vyplýva, že alkohol kupoval nie pre svoju vlastnú potrebu, alebo pre potrebu členov svojej domácnosti, ale alkohol predával ďalej ďalším osobám so ziskom. Obvinený je toho názoru, že pri posudzovaní poškodeného ako spotrebiteľa je potrebné vychádzať z legálneho pojmu „spotrebiteľ“, ktorý je definovaný v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v znení neskorších predpisov. Podľa § 2 písm. a/ tohto zákona je za spotrebiteľa považovaná „fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti“. Preto poškodeného P. B. nie je možné považovať za spotrebiteľa a nemohol sa voči nemu dopustiť trestného činu poškodzovania spotrebiteľa podľa § 269 Tr. zák., či už vo forme prečinu alebo zločinu.

Obvinený vyslovil presvedčenie, že vyjadrenia týchto svedkov - poškodených o tom, že nevedeli o aký alkohol sa jedná, boli účelové, pretože aj ďalšie preukázané skutočnosti minimálne nasvedčujú tomu, že o pôvode alkoholu mohli vedieť. Poukázal v tej súvislosti na podstatný rozdiel v cene, za akú kupovali alkohol od neho a cien alkoholu v obchodnej sieti. Obaja svedkovia – poškodení sa zhodne vyjadrili, že alkohol bol balený vo fľašiach bez kontrolných známkov a kupovali ho od neho preto, lebo bola ponúknutá dobrá cena.

Podľa obvineného nebolo preukázané, že by bol spotrebiteľov klamal na kvalite, množstve alebo hmotnosti tovaru alebo na druhu, akosti a množstve poskytovaných výrobkov

a týmto konaním im spôsobil škodu aspoň malú. Je tiež presvedčený, že nebolo spoľahlivo, bez rozumných pochybností preukázané, že by sa žalovaných skutkov dopustil závažnejším spôsobom konania, a to že by bol trestný čin páchal po dlhší čas. Z výpovedí svedkov nie je možné podľa neho zistiť intenzitu páchania trestného činu, pokiaľ táto mala byť významná pri definovaní pojmu „dlhší čas“ páchania trestného činu. Preto sa nestotožňuje ani s právnou kvalifikáciou prečinu poškodzovania predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. a z prečinu porušovania práv k ochrannej známke, označeniu pôvodu výrobku a obchodnému menu podľa § 281 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. Je toho názoru, že sa dopustil len prečinu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1 Tr. zák. a prečinu porušovania práv k ochrannej známke, označeniu pôvodu výrobku a obchodnému menu podľa § 281 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., teda prečinov podľa základných skutkových podstát.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd, v prípade ak zistí dôvod dovolania, rozsudkom vyslovil podľa § 386 ods. 1 Tr. por. porušenie zákona v naznačenom smere a aby súčasne zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku o vine v rozsahu dovolaním napadnutých ustanovení rozsudku, ako aj na tento výrok nadväzujúci výrok o treste.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) po preskúmaní podaného dovolania obvineného M. O. zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por., v spojení s § 372 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), no zistil zároveň aj to, že podané dovolanie obvineného M. O. je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené ním uvádzané dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uvádzaný v dovolaní podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., je nutné zdôrazniť, že rozsah prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu je v zmysle vyššie citovaného ustanovenia obmedzený na právne posúdenie ustálených skutkových zistení. Dovolací súd nie je legitimovaný posudzovať ani úplnosť skutkových zistení ustálených

súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní a rovnako ani hodnotenie dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní.

Skutok, tak ako ho ustálil krajský súd, mohol byť a aj bol správne posúdený jednak ako zločin poškodzovania spotrebiteľa podľa § 269 ods. 1 písm. a/, s použitím prísnejšej právnej kvalifikácie podľa ods. 2 písm. b/, pre závažnejší spôsob konania, s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. vzhľadom na páchanie trestného činu po dlhší čas. Rovnako správna je i právna kvalifikácia skutku ako ďalších dvoch prečinov, tak ako rozhodol krajský súd, tiež s použitím prísnejšej právnej kvalifikácie pre závažnejší spôsob konania, z rovnakých dôvodov páchania prečinov po dlhší čas.

Krajský súd na základe doplneného dokazovania na verejnom zasadnutí v odvolacom konaní mohol upraviť skutok tak, že posunul jeho začiatok na skoršie obdobie už od mesiaca februára 2010, nie od augusta 2010, ale obžaloba i tak posudzovala skutok podľa prísnejšieho ustanovenia § 269 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. ako zločin pre dlhší čas páchania trestného činu. Krajský súd tým nerozhodol o inom skutku, iba ho upresnil, ale jeho totožnosť ostala zachovaná. Podobne z toho dôvodu rozhodol správne i pri prísnejšej právnej kvalifikácii prečinov. V tomto smere považuje odvolací súd za potrebné poukázať na zákonu priliehajúce odôvodnenie právnej kvalifikácie skutku v rozsudku krajského súdu aj s otázkou znaku závažnejšieho spôsobu konania, páchania trestného činu po dlhší čas.

Najvyšší súd sa nestotožňuje s argumentáciou obvineného, že sa nemohol dopustiť ani prečinu ani zločinu poškodzovania spotrebiteľa, lebo nikoho nepoškodil na kvalite, množstve alebo hmotnosti tovaru alebo na druhu, akosti a množstve poskytovaných výrobkov. Spotrebiteľmi boli v tomto prípade aj Z. Š. aj P. B., ktorí ako kupujúci mali nárok na taký tovar, aký bol deklarovaný obvineným, teda že ide o pravé značky tých druhov alkoholov, ktoré im obvinený predával. Ide o otázky skutkové a o hodnotenie dôkazov, pokiaľ títo svedkovia uvádzali, že oni nevedeli o tom, že alkohol nebol pravý od tých výrobcov ako boli označení na etiketách a pokiaľ obvinený naznačuje niečo iné, že aj nápadne nižšia cena oproti cenám v obchodnej sieti ich mohla o tom presvedčiť. Závery krajského súdu vyplývajúce z hodnotenia dôkazov nemožno v dovolacom konaní meniť a nemožno ich rozoberať v rámci dovolania. Napokon obvinený v tomto smere ani nepodal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa a len preto, že krajský súd rozhodol na základe odvolania prokurátora v jeho neprospech v otázke prísnejšej právnej kvalifikácie

zločinu i oboch prečinov a následne i trestu, mohol na základe § 272 ods. 1 vety druhej Tr. por. podať dovolanie. Pokiaľ teraz pre iné hodnotenie dôkazov namieta úplne kvalifikáciu skutku, či už ako prečinu alebo zločinu poškodzovania spotrebiteľa, tak v dovolaní to nie je prípustné.

K námietke obvineného, že poškodení Š. a B. sa necítili byť poškodení, treba uviesť, že rozhodujúce je objektívne kritérium a nie pocit poškodených, pretože je evidentné, že dostávali od obvineného nie pravý obsah toho, čo vyrábali skutoční výrobcovia predávaných značiek alkoholu, teda kvalitatívne dostávali od obvineného úplne iný obsah fliaš alkoholu, než bol uvedený na etiketách od pravých výrobcov.

Samotnou škodou je potom cena, za ktorú zistené a najmenej ustálené množstvo alkoholu predal poškodeným. Pri viacerých poškodených sa cena spočítava, lebo opakované, to isté konanie tvorí jeden skutok a v danom prípade spolu škoda presahovala hranicu malej škody, t. j. 266,- Eur (§ 125 ods. 1 Tr. zák.).

Pokiaľ obvinený namietal, že poškodený B. ďalej predával alkohol iným osobám, to nie je dôvodom na zmenu právnej kvalifikácie skutku u obvineného M. O. Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku vyplýva, že obvinený predával alkohol uvedeným osobám za účelom spotreby, či už týmito osobami alebo inými, ale nie za účelom nejakého ďalšieho spracovania a neskoršieho predaja nejakého iného výrobku.

Ak by aj zodpovedalo skutočnosti, že poškodený B. ďalej predával od obvineného kúpený alkohol iným osobám, to nič nemení na subjektívnej stránke trestného činu poškodzovania spotrebiteľa zo strany obvineného M. O. V takom prípade by svedok B. bol len prostredníkom k tomu, aby sa falošný alkohol pripravovaný obvineným dostával ku konečnému spotrebiteľovi ako pravý od skutočných výrobcov. Išlo by ale o otázku trestnej zodpovednosti poškodeného P. B. a nie o úplnú beztrestnosť obvineného M. O. za trestný čin poškodzovania spotrebiteľa. Naopak, ak obvinený tvrdí, že od neho vedel tento poškodený, že to nie je pravý alkohol od skutočných výrobcov (treba poznamenať, ako už bolo naznačené vyššie, že v tomto prípade poškodení Š. a B. tvrdili opak), potom aj obvinený si bol vedomý toho, že bude poškodený neurčitý počet osôb, ktorým sa alkohol prostredníctvom P. B. predá a že to nie je pravý alkohol od skutočných výrobcov deklarovaných na etiketách.

V tom prípade, za situácie, ako ju opisuje obvinený, by išlo prinajmenšom o spolupáchateľstvo žalovaného zločinu poškodzovania spotrebiteľa zo strany obvineného M. O. s inou osobou, ak nie o účastníctvo niektorou z foriem § 21 ods. 1 Tr. zák., teda v každom prípade ešte o závažnejšiu formu páchania trestnej činnosti, než bola žalovaná a ustálená krajským súdom. Preto obvineným vznášané dovolacie námietky skôr vyznievajú v jeho neprospech.

Najvyšší súd je toho názoru, že aj pri zistenom množstve predaného alkoholu, ktoré sa udialo v čase skutku od mesiaca februára 2010 do 16. marca 2011, možno toto obdobie považovať za dlhší čas páchania trestného činu a z tohto pohľadu nie je naplnený dovolací dôvod, ktorý mohol, pre zmenu v jeho neprospech v odvolacom konaní na krajskom súde, uplatniť v dovolaní ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Keďže je evidentné, že obvineným uplatnený dovolací dôvod nie je naplnený a nebol použitý iný, pričom ale treba poznamenať, že aj trest uložený obvinenému nevybočuje mimo rámca sadzby upravenej podľa tých ustanovení, ako rozhodol krajský súd, potom neostávalo dovolaciemu súdu nič, než rozhodnúť tak, ako sa uvádza vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyselne.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júla 2012

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová